

Plan Be Active Senior Volunteers
2015-1-PT01-KA204-012930

Modul za usposabljanje:
ENAKOST MED SPOLOMA

Vodnik za prostovoljce

Erasmus+

Plan Be
Active Senior Volunteers

Plan Be konzorcij

FREGUESIA DE CASCAIS E ESTORIL – Projektni koordinator | Cascais, Portugalska
ASSOCIAÇÃO ANIMAM VIVENTEM – Partner | Cascais, Portugalska
KUUSANKOSKEN RETKEILIJÄT RY – Partner | Kouvola, Finska
RIC NOVO MESTO – Partner | Novo mesto, Slovenija
SINERGIA SOCIETA COOPERATIVA SOCIALE – Partner | Bitonto, Italija

Kontakti

Koordinator projekta: Freguesia de Cascais e Estoril
Kontaktna oseba: ga. Rita Serra Coelho
Naslov: Largo Cidade de Vitoria, 2750-319 Cascais – Portugalska
E-pošta: projetozeuropeus@jf-cascaisestoril.pt
Tel.: + 351 214849550

Pravno obvestilo

Publikacijo je pripravilo partnerstvo projekta Plan Be. Namen publikacije je dati praktično podporo v procesu implementacije projekta.

Publikacija ne predstavlja znanstvenih, pedagoških ali akademskih stališč konzorcija projekta. Ne partner ali katerakoli osebe, ki deluje v imenu konzorcija niso odgovorni za posledice uporabe te publikacije.

Ta publikacija je oblikovana s pomočjo sredstev Evropske skupnosti.

Vsebina publikacije (komunikacije) je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

© 2017 – Konzorcij Plan Be. Vse pravice pridržane. Licencirano Evropski Uniji pod pogoji.

Kazalo

1	UVOD	4
2	KAJ JE ENAKOST MED SPOLOMA?	5
2.1	KRATKA ZGODOVINA.....	6
3	ENAKOST MED SPOLOMA IN STAREJŠI	8
4	IZOBRAŽEVANJE STAREJŠIH NA TEMO ENAKOSTI MED SPOLOMA - TEME.....	9
4.1	Problematika spolov.....	9
4.2	Medgeneracijski Dialog	10
4.3	Medkulturni Dialog.....	10
4.4	Obvladovanje konfliktov in rešitve.....	10
4.5	Socialna integracija in povezanost	11
4.6	Prostovoljstvo.....	12
5	PRAKTIČNA VAJA 1 »Izdelava zemljevida skupnosti«.....	13
6	PRAKTIČNA VAJA 2 »rešitev, kjer obe strani zmagata«.....	15
7	ŠTUDIJA PRIMERA 1 –.....	17
8	ŠTUDIJA PRIMERA 2 - MEDKULTURNI DIALOG.....	18
9	SPLETNA LITERATURA ZA NADALJNO BRANJE.....	19

1 UVOD

Namen tega kratkega tečaja je doseči boljšo ozaveščenost o tem, kako pomembna je enakost med spoloma na področju prostovoljstva za starejše.

Zgodovina povezana z razvojem enakosti med spoloma nam je dobro znana, vendar jo večkrat vidimo v praksi le na delovnem področju.

Usposabljanje stremi k temu, da se posveti močnemu vplivu enakosti med spoloma na to, kako dojamemo starejše ljudi in njihove skupnosti. Poleg tega upošteva tudi, kako lahko posamezni načini življenja, izbire in odnosi pripomorejo k večji ozaveščenosti o enakosti med spoloma pri starejših.

Modul je zgrajen na zelo široko. Tisti, ki želijo pridobiti novo znanje, si lahko izberejo temo, ki jih zanima. Vsaka tema temelji na konkretnih primerih in podatkih, kako lahko pridobite še več informacij.

»Enakost med spoloma je več kot cilj sam po sebi. Je predpogoj za soočanje z izzivom zmanjšanja revščine, promoviranja trajnostnega razvoja in razvijanja dobrega upravljanja.«

Kofi Annan

2 KAJ JE ENAKOST MED SPOLOMA?

V današnjem času ima tako imenovana »stara celina« čisto novo podobo. Gre za podobo vse večje in spreminjajoče raznolikosti.

Evropska unija temelji na raznolikosti izrazitih kulturnih, verskih in socialnih tradicij, ukoreninjenih v kulturah njenih Držav Članic. Predstavlja dom ljudem z različnimi rasnimi, etničnimi, verskimi in narodnimi koreninami, njeno gospodarstvo ter kulturo pa so obogatile razlike s celega sveta, ki so prispevale svoj delež.

Dosežki Evropske Unije na področju spodbujanja enakosti med ženskami in moškimi so pomagali spremeniti življenja na boljše velikemu številu Evropejcev.

Čeprav neenakosti še vedno obstajajo, je EU uspelo doseči znaten napredek v zadnjih nekaj desetletij. Največ zaslug za to gre:

- **zakonodaji** o enakem obravnavanju spolov;
- **vkjučevanju načela enakosti med spoloma** (integracija vidika spola v vse druge pravilnike);
- posebnim ukrepom za **napredovanje žensk**

Nekaj spodbudnih sprememb lahko vidimo v vse večjem številu žensk na trgu dela in v njihovem napredku, da si zagotovijo boljšo izobrazbo in usposabljanje.

Enakost med spoloma se ukvarja z **zagotavljanjem vsem posameznikom možnost, da razvijejo svoj celoten potencial, ne glede na njihov biološki in/ali družbeni spol. Ni osredotočena le na rezultate enakosti, sega vse do dostojanstva in integracije enakosti.** Iz dokazov lahko tudi sklepamo, da ima enakost med spoloma pomembno vlogo pri krepitvi ekonomske in socialne rasti (Loko and Diouf, 2009; Duflo, 2012).

Poleg tega je pomembno, da se osredotočimo na vseh **šest oblik diskriminacije (glede spola, rase in etnične skupine, vere in prepričanja, invalidnosti, starosti in spolne usmerjenosti)**, prepoznavamo pa tudi **večvrstno diskriminacijo**, ki vključuje več vrst diskriminacije, katerim je lahko posameznik izpostavljen. Večina nas ne pripada le eni skupnosti, ampak več teh in ta raznolikost, ki je vir moči, lahko osebo spremeni v tarčo predsodkov.

2.1 KRATKA ZGODOVINA

Pri enakosti med spoloma gre za pravice in poštenost. Kot temeljna vrednota Evropske Unije, je zapisana v njenih Pogodbah, najdemo jo v Listini o temeljnih pravicah Evropske unije in sega nazaj do Rimske Pogodbe iz leta 1957.

Strategija sodelovanja za enakost spolov med 2016-2019 je bila objavljena decembra 2015, in je nadaljevanje ter podaljšanje Strategije Evropske komisije za enakost žensk in moških med 2010-2015. Postavlja okvir komisiji za bodoče delo na področju izboljšanja enakosti med spoloma.

Strateško sodelovanje je osredotočeno na naslednjih pet prednostnih področij:

1. Povečanje **prisotnosti žensk na trgu dela in enake ekonomske neodvisnosti;**
2. Zmanjšanje **razlik med spoloma pri plačah, zaslužkih in pokojninah** in s tem zmanjšanje revščine pri ženskah;
3. Spodbujanje **enakosti** med ženskami in moškimi **pri odločanju;**
4. **Boj proti nasilju na podlagi spola** in zaščita ter podpora žrtvam;
5. **Spodbujanje enakosti med spoloma in ženskih pravic** po vsem svetu.

Da bi pomagali pri meritvah enakosti med spoloma v EU - in da bi bil viden uspeh spodbujanja enakosti med spoloma v posamezni Državi Članici - so na inštitutu EIGE ustvarili **Indeks enakosti med spoloma**, edinstven meritveni pripomoček, ki sintetizira kompleksnost enakosti med spoloma, ta večdimenzionalni koncept, v uporabnikom prijazno merilo, ki ga je enostavno razumeti. Tvorjen je z združevanjem pokazateljev spola, glede na konceptualni okvir, v eno zbirno merilo.

Indeks meri **razlike med spoloma**, ki so prilagojeni nivojem dosežkov, da bi s tem zagotovili, da razlik med spoloma ne vidimo kot nekaj pozitivnega, na mestih, ki kažejo na težke razmere za oba spola. Določa točke za države članice, **med 1, ki označuje popolno neenakost in 100, ki označuje popolno enakost.**

Indeks Enakosti med spoloma sestavlja šest pglavitnih domen (**delo, denar, znanje, čas, moč in zdravje**) in dve satelitski domeni (**v presečišču neenakosti in nasilja**). Samo pglavitne domene sestavljajo izračun točk Indeksa enakosti med spoloma.

Indeks je izračunan sledeče. Prvič, razlike med spoloma, ki so prilagojene dosežkom, so izračunane za vse vključene pokazatelje. Potem so te razlike, za te med sabo zelo poveza ne pokazatelje, združene, da bi dobili rezultate poddomen. Nato so rezultati poddomen združeni, da bi dobili rezultate domen. Na koncu

združimo rezultate domen, da dobimo celoten rezultata Indeksa enakosti med spoloma.

REZULTATI INDEKSA ENAKOSTI MED SPOLOMA (2005-2012)

Country	2005	2010	2012
SE	72.8	74.4	74.2
FI	70.0	71.4	72.7
DK	71.1	72.7	70.9
NL	63.6	69.1	68.5
BE	55.6	58.3	58.2
UK	62.0	58.9	58.0
SI	52.7	54.9	57.3
IE	50.8	55.1	56.5
FR	52.5	55.9	55.7
DE	49.7	49.9	55.3
LU	53.7	50.1	55.2
ES	48.7	53.7	53.6
AT	50.5	49.1	50.2
EE	45.3	49.7	49.8
LV	44.0	45.3	46.9
MT	43.4	42.4	46.8
CY	38.5	42.6	44.9
CZ	40.3	42.1	43.8
PL	42.7	43.0	43.7
HU	37.2	42.0	41.6
IT	34.6	39.6	41.1
LT	43.6	42.2	40.2
HR	41.6	40.1	39.8
BG	42.3	38.1	38.5
EL	38.2	39.8	38.3
PT	37.4	40.1	37.9
SK	41.5	39.8	36.5
RO	36.0	35.0	33.7
EU-28	51.3	52.4	52.9

Če pogledamo Poročilo EU o enakosti med ženskami in moškimi v letu 2015, je očitno, da dolgoročna borba za enakost še zdaleč ni končana. Majhen napredek je viden na področjih zaposlovanja ter odločanja, vendar razlike med spoloma pri plačah in pokojninah še vedno ne kažejo znakov zmanjšanja neenakosti. Nasilje nad ženskami je še vedno zelo razširjeno, še vedno ima drastične posledice in je še vedno prepogosto tolerirano.

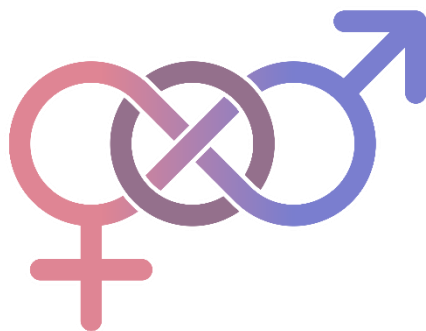
Zakonodaja na evropski ravni, pa se pogosto izkaže za težavno, in jo je treba podpreti z dejavnostmi ozaveščanja in proaktivnimi ukrepi.

3 ENAKOST MED SPOLOMA IN STAREJŠI

Enakost med spoloma in kvaliteta življenja redko preučujejo skupaj. Enakost med spoloma preučujejo v zvezi z ljudmi v reproduktivni starosti in število raziskav, ki se ukvarjajo z vplivom enakosti med spoloma na kvaliteto življenja starejših, je zelo majhno.

Pozitivno staranje je opredeljeno kot sposobnost ohranjanja družbenih odnosov, kognitivna učinkovitost, socialna kompetenca, osebni nadzor, itd. Med dimenzijami kvalitete življenja sami starejši večkrat omenjajo socialne stike znotraj in zunaj družine, srečo, itd. **Treba bi bilo preučiti, če enakost med spoloma prispeva k višji kvaliteti življenja starejših ljudi in če je starost obdobje v življenju, ko si posamezniki mogoče želijo večjo kvaliteto življenja, da bi si s tem omogočili bolj zadovoljno in zdravo življenje.**

Leta 2009 je Svet Evropske unije sprejel sklepe o Enakih Možnostih za ženske in moške: **aktivno in dostojanstveno staranje**. Ti sklepi poudarjajo, med drugim, » vztrajanje z uporabo spolnih stereotipov, ki, skupaj z diskriminacijo, kateri so izpostavljeni starejši, še posebej zmanjšuje možnosti zaposlovanja pri starejših ženskah. Svet Evropske unije je, tudi v letu 2009, sprejel sklepe o Zdravem in dostojanstvenem staranju, s trditvijo, da **mora zdravo in dostojanstveno staranje vključevati spolno dimenzijo, z upoštevanjem specifičnih potreb žensk in moških.**

Razlike med spoloma in neenakosti so temeljna značilnost socialnega izključevanja in revščine, še posebej v starosti.

Pomembnost spola v mnogih vidikih starejše družbe, kot so razlike pri dostopu do izobraževanja in zdravstva, nege, udeležbe na trgu dela, in vpliv demografskih sprememb na enakost med spoloma, vsi ti faktorji niso vključeni v trenutno

aktivne strategije staranja. Večina pravilnikov in programov je slepa za spol. Ne ciljajo direktno na starejše ženske, ampak na socialno vključevanje bolj splošnih »ranljivih skupin«. Demografske značilnosti starejše populacije, pa vendarle, bolj kot predvideno vključevanje načela enakosti med spoloma, večkrat pomenijo večjo udeležbo žensk v takih programih.

Okolje, ki se trudi vključevati starejše, ponuja starejšim možnosti za aktivno življenje in medgeneracijske stike ter predstavlja ključen predpogoj za neodvisno udeležbo v socialnih aktivnostih. **Ta problematika je spolno pogojena, saj so ženske pogosto in vse bolj prisotne v skupini osamljenih starejših, kot posledica vse višje stopnje ločitev in daljše pričakovane življenjske dobe**

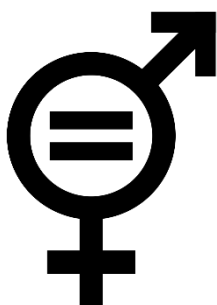
žensk. Vdove, in samske starejše ženske, na splošno, so v veliki nevarnosti, da bi živele v revščini, osamitvi in bile socialno izključene.

4 IZOBRAŽEVANJE STAREJŠIH NA TEMO ENAKOSTI MED SPOLOMA - TEME

Teme, ki so se nanašale na »Enakost med spoloma« so bile določene z naslednjimi glavnimi tematikami:

4.1 PROBLEMATIKA SPOLOV

Problematika spolov je odločilnega pomena za vse vrste družb, pri obrazložitvi družbenih vlog in relacijskega procesa znotraj vsake skupnosti, saj določa veliko pravil socialne interakcije.

Spol je sestavni del vsakega vidika gospodarskega, socialnega, vsakdanjega in privatnega življenja posameznikov in družb, in različnih vlog, ki jih družba pripisuje moških in ženskam. Ena najpomembnejših tem, ki se pogosto omenja v povezavi s problematiko spolov je enakost med spoloma.

Čeprav so države članice EU vse bolj izpostavljene vplivu uredb EU na področju enakosti med spoloma in boju proti diskriminaciji, ovire na poti do prave enakosti še vedno ostajajo.

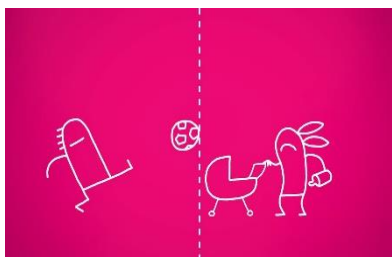
4.2 MEDGENERACIJSKI DIALOG

Medgeneracijski dialog nastane, ko se pogovarjamo in poslušamo ljudi, katerih generacija, izkušnje, pogledi in reference so drugačne od naših lastnih. Dialog spodbuja učenje in širi obzorja. Že stoletja je bilo medgeneracijsko učenje neformalno sredstvo znotraj družin, ki je pomagalo pri sistematičnem transferju znanja, spretnosti, kompetenc, norm in vrednot.

Da bi medgeneracijski dialog lažje stekel, potrebuje programe in pravilnike, ki stremijo k temu, da se usklajeno premikamo k družbi, ki vključuje tako mlade kot starejše in kjer je **medgeneracijska interakcija naravni del družine, skupnosti in delovnega mesta.**

4.3 MEDKULTURNI DIALOG

Medkulturni dialog vidimo kot odprto in spoštljivo izmenjavo mnenj med posamezniki in skupinami iz različnih kultur, ki vodi globljem razumevanju celovitega dojetja nekoga drugega. Po mnenju UNESCO, potrebuje globalna kultura človekovih pravic sposobnost voditi medkulturni dialog.

Raznolikost kultur je osnovno stanje človeške družbe. Kulturna raznolikost je tudi ekonomski, socialen in politični plus, ki ga je potrebno razvijati in z njim primerno ravnati. Po drugi strani pa vse večja kulturna raznolikost prinaša nove socialne in politične izzive. Kulturna raznolikost pogosto sproži strah in nesprejemljivost. Ustvarjanje stereotipov, rasizem, ksenofobija, netoleranca, diskriminacija in nasilje ogrožajo mir in samo jedro lokalnih in državnih skupnosti.

4.4 OBVLADOVANJE KONFLIKTOV IN REŠITVE

Konflikt, oziroma bolj specifično, medosebni konflikt, je dejstvo življenja, in še posebej organizacijskega življenja. Bolj pogosto se pojavlja, ko so ljudje pod stresom, na primer, v času sprememb, ki se obetajo, ali ko so vsi pod pritiskom zaradi roka, ki se približuje.

Vendar se konflikti pojavljajo tudi v odnosih in situacijah izven delovnega okolja.

Naučiti se, kako se kosati s konfliktom na pozitiven in konstruktiven način, brez odvečnega stresa, je, torej, pomemben način, kako izboljšati dobro počutje kakor tudi odnose.

Konflikt je lahko uničujoč, saj ljudi privede do negativnih čustev eden do drugega in jim odvzame veliko energije, ki bi jo lahko bolje izkoristili kje drugje. Poglobi lahko razlike, in pripelje skupine do tega, da se razdelijo na dva pola.

Konflikt, **ki se ga pravilno lotimo, pa je lahko konstruktiven**, saj pomaga, da se stvari razjasnijo, da se sprostijo čustva in stres, in se razreši napetost, predvsem če vpleteni izrabijo konflikt kot priložnost, ki vodi k boljšem razumevanjem in k skupni rešitvi konflikta.

Spol vpliva in resnično prežema, konfliktno dinamiko na družbeni in individualni ravni. Razumevanje vloge spola v konfliktu dosežemo najbolj skozi analizo individualnih ravni, interakcijskih ravni in družbene ravni.

Vsaka posamezna oseba, ki jo poznate je različna in vsak od nas gleda v svet skozi lečo lastne različnosti in izkušenj. Čeprav sta različnost mišljenj in izkušenj med najbolj pomembnimi stvarmi pri različnosti sta lahko obenem tudi največja izziva. Večja kot je različnost, večja je možnost za nesporazum ali konflikt.

4.5 SOCIALNA INTEGRACIJA IN POVEZANOST

Pod pojmom socialne integracije razumemo dinamični in načelni proces spodbujanja vrednot, odnosov in podporo institucij, ki **omogočajo vsem ljudem, da se lahko vključujejo v socialno, ekonomsko, kulturno in politično življenje, na podlagi enakosti pravic, pravičnosti in dostojanstva.**

Gre za proces, kjer se družba zavzema, da bi zagotovila take vrste družbo, ki je stabilna, varna in pravična - družbo, ki temelji na spodbujanju in zaščiti človekovih pravic, kot tudi spoštovanju dostojanstva vsakega posameznika, raznolikosti, pluralizma, tolerance, enakega obravnavanja, nenasilja, enakih priložnosti, solidarnosti, varnosti, in vključevanja vseh ljudi, tudi invalidnih in ranljivih skupin in oseb.

Socialna povezanost se navezuje na elemente, ki ljudi združujejo in obdržijo skupaj. V socialno povezani družbi imajo vsi posamezniki in skupine **občutek, da pripadajo, sodelujejo, so vključeni, cenjeni in legitimni.** Socialno povezane družbe niso nujno demografsko homogene. S tem, ko spoštujejo raznolikost, jim še prej uspe izkoristiti potencial, ki izhaja iz socialne raznolikosti (v smislu idej, mnenj, spretnosti, itd.) Zato je v taki družbi manj možnosti, da zdrsnejo v destruktivni vzorec napetosti in konflikta, ko pride do navzkrižnih interesov.

Katerakoli oblika raznolikosti lahko vedno vodi v močno in dinamično družbo, če se izmenjata medsebojno spoštovanje ter razumevanje.

Enakost med spoloma lahko podpira socialno integracijo in povezanost.

4.6 PROSTOVOLJSTVO

Starejši Prostovoljec lahko prispeva izkušnje, znanje, in modrost, ki jih je pridobil skozi veliko daljše življenje. Prav tako, če je še vedno diskriminacija povezana v vlogo spolov, je zanimivo razložiti mlajšim osebam, kako se je skozi desetletja razvijala vloga spolov. Njegovo vključevanje v skupnost in njegovo poznavanje lokalnega okolja ter problemov sta ključna faktorja pri ustvarjanju uspešnih projektov

socialne inovacije.

Starejši Prostovoljec igra lahko pomembno vlogo kot »učni posrednik«, s tem da podpira mlade prostovoljce skozi učni proces, vse po zaslugi svojih izkušenj, znanja in modrosti, ki jih je pridobil skozi veliko daljše življenje.

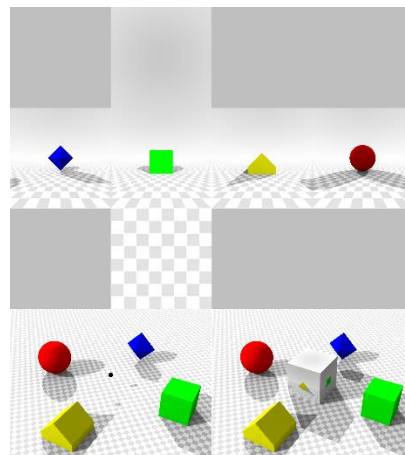
Imeli boste priložnost, da se naučite in prispevate k ustvarjanju ter izvedbi **socialne inovacije**, ki stremi k temu, da **prepozna in reši specifičen problem v vaši lokalni skupnosti**.

Vaš največji izziv bo postati posrednik **socialnih sprememb** na lokalnem nivoju.

5 PRAKTIČNA VAJA 1 »Izdelava zemljevida skupnosti«

Vaja na temo medkulturnega dialoga

Udeleženci se naučijo, kako sodelovati, tako da spoštujejo kulturo drugih, kako opazovati svojo lastno kulturo na nov način in prepoznati samega sebe kot člane iste skupnosti. Vaja je osredotočena na zблиževanje skupine skozi aktivnosti, ki temeljijo na medkulturnem razumevanju. Udeleženci imajo priložnost, da razvijejo poznavanje navad drug drugega in načina življenja v istem mestu, ter ozaveščenost o različnih lokalnih oblikah realnosti.

Naslov	IZDELAVA ZEMLJEVIDA SKUPNOSTI
Cilj	<p>Dovoljuje učencu, da poveča in prenese svoje lastno znanje. »Zemljevid skupnosti« je skupno delo članov skupnosti ali skupine, ki ustvarja celotno sliko prostora, tako kot ga vidijo tisti, ki v njem živijo. Zemljevid kaže kaj učenca zanima ali jih skrbi, z elementi iz njihovega znanja o kraju, na primer: različne tržnice, kjer kupujejo hrano ali verski kraji, ki jih obiskujejo.</p> <p>To je način, kako spodbujati in okrepiti samozavest skupnosti, da ukrepajo sami; omogoča skupnosti, da sama ugotovi, s kakimi problemi se spopada na področju življenja različnih kulturnih skupin, in poišče ter izvede rešitve.</p>
Čas	3 ure
Udeleženci	10-15 (iz različnih kulturnih skupin)
Materiali	Tabla z listi, barvna pisala, kartice, samolepljivi listki
Navodila	<p>Vodja je pri izdelavi zemljevida »označil« več manjših, ustreznih območij, skozi katere se lahko sprehodimo in ki nam bodo dale bogate rezultate. Udeleženci potem obišejo eno od teh območij ciljne skupnosti in se pogovorijo z ljudmi na ulici in v poslovnih prostorih skupnosti ter v centrih virov o njihovih izkušnjah in zgodovini skupnosti. Zberejo tudi ustrezne predmete in fotografirajo okolico.</p> <p>Če je skupina dovolj velika, naj bo razdeljena v skupine s tremi ali štirimi člani, in vsaka skupina naj potem obiše različna območja ciljne skupnosti.</p>

Naslov	IZDELAVA ZEMLJEVIDA SKUPNOSTI
	Vsak član ima svojo vlogo in dolžnost (Tabela 1) ter cilje, ki jih mora doseči, vendar pa morajo vsi člani skupine opazovati, se pogovoriti in postaviti vprašanja ljudem ter se odločiti, kaj obiskati in kaj je pomembno.

Tabela 1 - Vzorčne Vloge in Dolžnosti za Izdelavo zemljevida skupnosti

Pravila	Dolžnosti	Materiali
Izvidnik	Razdeli materiale, pove vsem, kaj morajo narediti, ohranja skupino osredotočeno na nalogo vodi skupino s pomočjo označenega zemljevida	Na začetku mora razdeliti vse materiale, ima zemljevid in tablico za pritrjevanje listov, s katerimi vodi skupino
Izdelovalec zemljevida	Pozorno spremlja, če je skupina obiskala vse kraje, nariše osnutek zemljevida, ki bo skupina rabila kasneje pri prezentaciji	Papir za izdelavo novega zemljevida, tablica za pritrjevanje listov
Načrtovalec tabel	Uporabi ankete, da bi sestavil tabele o prebivališčih, poslovnih stavbah	Anketa, tablica za pritrjevanje listov
Zapisovalec	Opazuje in si zapisuje podatke o ljudeh in krajih, spremlja napredek fotografiranja	Tablica za pritrjevanje listov, evidenčni list o fotografijah
Fotograf	Naredi 8-10 bistvenih slik, pove zapisovalcu številko fotografije, lokacijo in zakaj je slika pomembna	Digitalni fotoaparati
Zbiralec	Zbira predmete, ki ponazarjajo skupnost (letaki, brošure, poslovne vizitke, itd.), pove zapisovalcu, kaj je zbral, kje, in zakaj je ta predmet pomemben	Vreča za zbiranje
Radirka	Išče zgodovinske ali pomembne označbe - temeljne kamne, informacije na kipih ali stavbah	Grafični papir in barvice

6 PRAKTIČNA VAJA 2 »rešitev, kjer obe strani zmagata«

Vaja za obvladovanje in reševanje konfliktov

Kaj je konflikt?

Medosebni konflikt je definiran kot: »Izražena borba med vsaj dvema neodvisnima stranema, ki vidijo pri drugem nekompatibilne cilje, primanjkovanje virov, in interferenco, ki jih omejuje na poti do cilja«.

Dobro počutje vpletenih ljudi mora biti na nek način medsebojno odvisno. To ne pomeni, da morajo imeti enako moč: nadrejeni in njegov podrejeni sta lahko enako medsebojno odvisna kot poročen par.

Viri konflikta

Za konflikt lahko obstaja več vzrokov in razlogov. Vendar nekaj najbolj pogostih vključuje:

- ✓ Osebnostne razlike kot so vrednote, etična načela, osebnosti, starost, izobrazba, spol, socialni in ekonomski status, kulturno ozadje, temperament, zdravje, vera, politična prepričanja, itd.
- ✓ Trk idej, izbor, ali dejanj. Na primer, konflikt lahko nastane, kadar imajo ljudje nekompatibilne cilje, kadar tekmujejo direktno en z drugim, ali celo kadar imajo različne načine dela.
- ✓ Na koncu pa sta slaba komunikacija ali nesporazum eden od glavnih razlogov za konflikt.

Preden lahko razrešite konflikt, ali se odločite, katero strategijo boste uporabili, da bi ga rešili, morate prepoznati njegov izvor in s tem tip konflikta.

Za reševanje konfliktov obstaja pet strategij, ki jih vse obravnavamo glede na to, kdo zmagata in kdo zgubi.

1) Tekmovati

To je tipična situacija, kjer lahko zmagate ali izgubite in kjer moč ene osebe določi zmagovalca konflikta.

Včasih je to ustrezno, vendar se mora vsak, ki tekmuje, zavedati, da bo nekdo izgubil in če se ta ne bo odprl in izrazil svojih skrbi, bo to povzročilo slabe občutke.

2) Sodelovanje

To je idealni rezultat: situacija, kjer obe strani zmagata.

Vendar zahteva veliko vložene časa obeh strani, da se prebijeta čez vse težave in najdeta način, kako rešiti problem, ki bo obema všeč.

3) Kompromis ali Pogajanje

To bo obrodilo boljše sadove kot situacija, kjer eden zmaga in drugi izgubi, vendar ne bo čisto tako kot pri situaciji, kjer oba zmagata.

Obe strani se nečesa odrečeta, da bi prišla do skupne odločitve, ki bo zadovoljiva za obe strani. Zahteva manj časa kot sodelovanje, vendar posledično ne vzbudi toliko predanosti rezultatu.

4) Zanikanje ali Izogibanje

To je situacija, ko se vsi pretvarjajo, da ni nič narobe.

Pomaga, če udeleženi v konfliktu potrebujejo nekaj časa, da »se ohladijo« preden se o tem pomenijo ali v primeru, če je konflikt nepomemben, je pa popolnoma neustrezno pri konfliktu, ki ne izgine. To bo ustvarilo situacijo, kjer obe strani izgubita, saj ostane slab občutek, brez sprostitve napetosti preko pogovora, in rezultati, če se izrazimo po teoriji Transakcijske Analize, bodo: »Jaz nisem OK, ti nisi OK«.

5) Potlačevanje problema

Na površju ohranjamo harmonijo, pod njim pa konflikt še vedno obstaja.

Podobno kot v zgornji situaciji, s tem da je eni osebi verjetno OK potlačevanje, medtem ko druga ostaja v konfliktu, kar ponovno ustvarja situacijo, kjer eden zmaga in drugi izgubi. Deluje tam, kjer je ohranitev odnosa bolj pomembna kot soočanje s konfliktom v tem momentu, ni pa najboljša rešitev, če ostali čutijo potrebo po razrešitvi problema.

Situacija, kjer obe strani zmagata, bo vedno najboljša rešitev za vse!

<p>Merjenje moči stiska pesti</p>	<p>Razdelite se v pare, umaknite vse z ene od miz, in se pripravite na merjenje moči. Vsakič ko roka vašega partnerja udari po mizi, dobite vi točko. Vsak par, ki dobi več kot 15 točk v 15 sekundah, je zmagovalec. Ste pripravljeni? Začnite!</p> <p>Če imate težave s točkovanjem, razmislite o tem, kako bi lahko bolje sodelovali, da bi pridobili več točk. Pari, ki bodo tekmovali med sabo, bodo imeli nižji rezultat. Tisti, ki sodelujejo, brez da bi se upirali eden drugemu, lahko enostavno pridobijo več kot 30 točk. Če tekmujete proti vašemu partnerju, vam to ne bo prineslo nobene koristi.</p>
<p>Stena ob steno</p>	<p>Razdelite se v skupine po tri ali štiri. Vaša naloga kot skupina je, da se člani vaše skupine dotikajo nasprotnih sten sobe, ne da bi prekinili stik z drugimi člani vaše skupine. Predstavljajte si, da ste ogromna ameba.</p> <p>Ste dojeli, da skupine lahko sodelujejo tako, da tvorijo večje skupine in da kadarkoli se kdorkoli v večji skupini dotakne zidu, vsi zmagate?</p>

7 ŠTUDIJA PRIMERA 1 –

»Dajmo!« ("ComeON!") – izkušnja medgeneracijskega dialoga

Projekt ComeON! je gradil na potencialu novih oblik prostovoljstva, da bi spodbudil aktivno državljanstvo tako starejših kot mladi ljudi.

Projekt se je trudil ustvariti možnosti za osebno in socialno rast za mlade in starejše prostovoljce, s tem da jih podpre pri ustanavljanju medgeneracijskih iniciativ, usmerjenim v zagotavljanje novih rešitev za potrebe skupnosti.

Učni materiali, ki so jih razvili znotraj projekta, so bili usmerjeni v **Medgeneracijsko učenje: skupine različnih starosti naj bi se skupaj učile ali se učile eden od drugega v različnih okoljih.**

Njegov osrednji cilj je stimulirati ustvarjanje, učenje in spoznanje učenja ter tvorjenje medgeneracijskih timov (tj. timi mladih in starejših ljudi), ki delajo na projektih za izboljšanje skupnosti (tj. socialne inovacije).

Medgeneracijski izobraževalni tečaj ComeON! ponuja tudi vznemirljivo možnost, da se **naučimo in doživimo, kako se lahko fizična in virtualna sredstva in aktivnosti združijo, da bi ustvarili nove načine, kako uvesti socialno inovacijo na nivo skupnosti.**

Prvi del tečaja »**Ustvarjanje idej o projektu & Načrt**« (iz Enot 0 in 4), sestavljajo učne aktivnosti in igre, usmerjene v socializacijo, diskusijo, refleksijo, krepitev timskega duha in timskega dela. [Prvi izziv tečaja ComeON! predstavlja tvorjenje medgeneracijskih timov mladih in starejših prostovoljcev](#)

Drugi del tečaja, »**Izvedba projekta**«, je usmerjen v uvedbo projektov socialne inovacije v skupnost (npr. v šolo, sosesko, urbane prostore/parke, itd.) Sodelovanje in izmenjava izkušenj med mladimi in starejšimi bo sigurno izpopolnila kvaliteto teh projektov, saj se tu združujejo različni pogledi na in izkušnje z istimi problemi. [Glavni cilj je izboljšati lokalne skupnosti z manjšimi projekti, ki se bodo razvila ne le fizično, ampak tudi virtualno.](#)

Za več informacij obiščite <http://www.comeon-project.eu/>

8 ŠTUDIJA PRIMERA 2 - MEDKULTURNI DIALOG

ALCE - izkušnja medkulturnega dialoga

Pojekt »Appetit za učenje pridobljen preko hrane« (ALCE - Appetite for learning comes with eating) se prizadeva za **reševanje spolne diskriminacije s pomočjo učenja, ki pomaga ženskam, da spoznajo, česa so sposobne**. Izbira, da se izmenja kulinarčne tradicije in način kuhanja, je spodbudila ženske, da vidijo svojo vlogo matere in žene na drugačen način od tistega, tradicionalnega; kuhanje ni le dolžnost, ki jo po navadi pripisujejo ženskam, ampak konkretna veščina sama po sebi, ki lahko vodi k poslovnosti.

Glavne aktivnosti projekta so bile:

1) Prenos znanja

Prenos znanja razumemo kot aktivnost, kjer znanje (npr. veščine, informacije in strokovnost) delimo med prijatelji, znanci, in družinskimi člani, skupnostjo ali organizacijo. Po navadi gre za govorni prenos v neformalnem okolju. Ta aktivnost se odziva na potrebe projekta ALCE za **zaščito kulinarčnih tradicij in metod zdravljenja ter dediščine skupnosti domačega in priseljeniškega prebivalstva**.

Stimulira učence, da delijo svoje znanje o tradicionalni kuhinji, domačih zdravilih in osebne zgodbe o družini, dogodkih iz otroštva ter ostale pomembne zgodbe. Na ta način dobijo priložnost, da delijo, poslušajo in se pogovorijo o nematerialni dediščini ter pridobijo znanje o drugih kulturah in tradicijah.

2) Ustvarjanje idej za knjigo

Udeleženci iz vsake države partnerice aktivno prispevajo k ustvarjanju idej in izdelavi knjige zbranih receptov in domačih zdravil.

Učenci naj bi prispevali v največji možni meri k zbiranju receptov in domačih zdravil, k izdelavi in raziskavi, potrebni za knjigo in bodo med tem **kreativnim procesom** izmenjali z drugimi udeleženci projekta vse kar se da na to temo.

Za več informacij obiščite <http://www.appetiteforlearning.eu/>

9 SPLETNA LITERATURA ZA NADALJNO BRANJE

- ✓ Evropska tema Enakosti med Spoloma:
<http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/>
- ✓ Evropska komisija "Poročilo o enakosti med ženskami in moškimi v letu 2015":
http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/annual_reports/2016_annual_report_2015_web_en.pdf
- ✓ Generalni direktorat za zaposlovanje, socialne zadeve in enake možnosti Evropske komisije "Poročilo o pravih aktivnega staranja in enakosti med spoloma":
http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/active_ageing_final_report_en.pdf
- ✓ "Indeks Enakosti med spoloma 2015 Merjenje enakosti med spoloma v Evropski unije med leti 2005-2012" – Poročilo:
<http://eige.europa.eu/rdc/eige-publications/gender-equality-index-2015-measuring-gender-equality-european-union-2005-2012-report>
- ✓ Problematika spolov, ki se nanaša na Enakost med spoloma:
http://wikieducator.org/Gender_issues_in_education
- ✓ Koncept Medkulturnega dialoga:
http://www.coe.int/t/dg4/intercultural/concept_EN.asp
- ✓ Svetovno poročilo Unesca "Investiranje v Kulturno Raznolikost in Medkulturni Dialog":
<http://unesdoc.unesco.org/images/0018/001847/184755e.pdf>
- ✓ Svet Evrope "Medkulturni učni pripomočki":
<http://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/t-kit-4-intercultural-learning?inheritRedirect=true>
- ✓ Obvladovanje konflikta in rešitve:
<http://www.skillsyouneed.com/ips/conflict-resolution.html>
- ✓ Spol, Konflikt in Reševanje Konflikta:
<http://www.mediate.com/articles/birkhoff.cfm>
- ✓ Reševanje konflikta:
http://www.wfm.noaa.gov/workplace/ConflictResolution_Handout_3.pdf
- ✓ Ustvarjanje vključevalne družbe - praktične strategije, ki spodbujajo socialno integracijo
<http://www.un.org/esa/socdev/egms/docs/2009/Ghana/inclusive-society.pdf>

- ✓ Tranzicijski načrt - Izdelava zemljevida kot pripomoček za učitelje in učence:
http://www.ncset.org/publications/researchtopractice/NCSETResearchBrief_4.1.pdf
- ✓ Reševanje konflikta "igre, kjer obe strani zmagata":
http://www.bcca.coop/sites/bcca.coop/files/u2/02_Games.pdf
- ✓ Projekt »Apetit za učenje pridobljen preko hrane« (ALCE - Appetite for learning comes with eating): <http://www.appetiteforlearning.eu/>
- ✓ Projekt »Dajmo!« (»ComeON!) <http://www.comeon-project.eu/>